

عنوان اقدام پژوهی :

چگونه توانستیم اختلالات رفتاری و روانی دانش آموزان را در زنگ ورزش با کمک اولیا برطرف نماییم؟

اقدام پژوهان: محمدرضا سمیعی و ابولفضل بابایی

مدرک تحصیلی: کارشناسی تربیت بدنی، کارشناسی تربیت بدنی

سمت فعلی: دبیر

دوره تحصیلی: ابتدایی

محل پژوهش: مدرسه ابتدایی امام رضا (ع) شهرستان ساوه

تاریخ پژوهش: 1400_1401

هدف پژوهش: برطرف کردن اختلالات رفتاری و روانی دانش آموزان در زنگ ورزش

استاد راهنما: دکتر محسن حلاجی، استادیار گروه آموزش تربیت بدنی پردیس شهید چمران دانشگاه فرهنگیان

فهرست

- 1..... عنوان اقدام پژوهی : چگونه توانستیم اختلالات رفتاری و روانی دانش آموزان را در زنگ ورزش با کمک اولیا برطرف نماییم
- 3..... چکیده اقدام پژوهی :
- 4..... مقدمه :
- 4..... توصیف وضعیت موجود و تشخیص مسئله
- 6..... گرد آوری اطلاعات (شواهد- ۱)
- 7..... تجزیه و تحلیل و تفسیرها:
- 9..... انتخاب راه جدید به صورت موقت
- 10..... آموزش درمانی
- 10..... تکنیک هایی لازم برای کنترل پرخاشگری در محیط خانواده
- 11..... درمان پرخاشگری:
- 12..... قوانین یادگیری:
- 12..... قانون اثر و نتیجه :
- 13..... اجرای طرح جدید و نظارت بر آن
- 13..... گرد آوری اطلاعات(شواهد 2)
- 15..... ارزشیابی تاثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار
- 16..... ارائه راهکارها
- 16..... زنگ ورزش انگیزه معلم ، علاقه دانش آموز
- 17..... معلم ورزش:
- 18..... منابع و مآخذ
- 19..... پیوست ها

چکیده اقدام پژوهی :

من و همکارم به عنوان دبیر ورزش با دانش آموزی مواجه شدیم که نظم و انضباط مدرسه را در زنگ ورزش برهم زده بود. او دارای اختلالات رفتاری از قبیل شلوغی غیر نرمال، مسخره کردن دیگران، اذیت دادن کردن دیگر دانش آموزان، حسادت، بی حوصلگی، فحش دادن به دیگران، لجبازی، تنبلی بود. با توجه به اطلاعات بدست آمده سوالات زیر برای رفع مشکل او در ذهن ما ایجاد گردید:

1- آیا تربیت غلط او، موجب اختلال رفتاری ایشان شده است؟

2- آیا به خاطر روابط غلط با وی، ایشان دچار خود پنداری منفی از خود شده است؟

3- آیا او دچار کمبود محبت شده است؟

4- آیا او با رفتارهای خویش می خواهد دیگران را به خود متوجه سازد؟

5- چه راه حل هایی برای مشکل وجود دارد؟

6- چه نیروها یا چه کسانی می توانند در حل مشکل کمک کنند؟

7- من چگونه خود را تغییر دهم که مورد قبول او شوم؟

برای گرد آوری اطلاعات روشهای متعددی وجود داشت؛ با توجه به موضوع پژوهش، به نظر می رسید که باید از چند روش به صورت ترکیبی برای جمع آوری اطلاعات استفاده نماییم. در این پژوهش روشهای مشاهده، مشاهده مشارکتی و مصاحبه را انتخاب نمودم. برای کاهش حسادت، شرکت دادن فرد در گروههای ورزشی و احساس مسئولیت فرد نسبت به گروه ورزشی باید انجام می شد. برای کاهش پرخاشگری و لجبازی؛ از والدین دانش آموز خواسته شد که بین فرزندان تبعیض قائل نشوند و با فرزندان خود با ملامت و مهربانی رفتار کنند و ویژگی های مثبت فرزند خود را با تشویق تقویت نمایند. تا فرزند دچار کمبود محبت نگردد.

به نظر می رسد یکی از علت های اساسی پرخاشگری و لجبازی تبعیض و کمبود محبت در محیط خانه است بنابراین این والدین باید به فرزند خود بر چسب های مثبت بزنند تا او باور کند که واقعاً دارای ویژگی های مثبت است. برای کاهش ضعف تحصیلی، از بین بردن مشکلات عاطفی توسط والدین و معلم

مربوطه ، ایجاد انگیزه ، تقویت ویژگی های مثبت ، شکوفایی اعتمادبه نفس ، توجه لازم به وی ، تغییر نگرش او نسبت به خود از جمله عواملی هستند که می توانند ضعف تحصیلی دانش آموز را کاهش دهند.

مقدمه :

اختلالات رفتاری دانش آموزان ، یکی از مسائلی است که معمولاً معلمان با آن مواجه هستند . یکی از عوامل بازدارنده در امر تحصیل ، اختلالات رفتاری می باشد . معلمان در برابر اختلالات رفتاری ، به شکل های متفاوتی از خود عکس العمل نشان می دهند . برخی از معلمان آنان را به شدت سرکوب می کنند . بعضی از معلمان ، در مقابل آنان کو تاه می آیند ؛ بعضی دیگر آنان را به حال خود رها می کنند . اما واقعیت این است که در این حالت مشکل ادامه خواهد یافت و مشکلات دیگری نیز به دنبال خواهد آورد .

به نظر می رسد راه منطقی این است که وقتی مشکلی در کلاس پیش می آید ؛ بهتر است ابتدا آن مشکل شناسایی شود سپس به صورت علمی مورد بررسی قرار گیرد . بعد از آن راه حل هایی جهت رفع مشکل پیدا کرده و به صورت عملی آن مسئله رفع گردد.

توصیف وضعیت موجود و تشخیص مسئله

اینجانب محمدرضا سمیعی و ابولفضل بابایی مدت ۲ سال است که در آموزش و پرورش در حال خدمت می باشیم. در سال تحصیلی ۹۵ به عنوان دبیر ورزش به دانش آموزان خدمت کنیم. در میان دانش آموزان ذکر شده در این آموزشگاه دانش آموزی به نام علی با انجام اختلالات رفتاری توجه ما را به خود جلب نمود. این مسئله علاقمندی ما را به حل مشکلات و مسائلی که در روند آموزش اخلاقی ایجاد می کرد دوچندان نمود ، لذا تصمیم گرفتیم از تخصص لازم خود در زمینه حل مشکلات دانش آموزان بیشترین بهره را بگیریم و تمام تجربیات چندساله خود را در جهت زدودن اختلالات رفتاری دانش آموزان بکار ببریم ، برای آشنایی بیشتر با وضعیت اخلاقی دانش آموزان پرونده های آنان را در آغاز سال تحصیلی مورد مطالعه قرار دادیم . همچنین در مورد خصوصیات اخلاقی دانش آموزان از معلمان سال قبل سوالاتی را مطرح نمودیم تا اطلاعات لازم در مورد دانش آموزان را بدست آوریم. در همان ماه اول، اولین جلسه توجیهی و تعامل با اولیا را جهت شناسایی بیشتر دانش آموزان و مشکلات و مسائل رفتاری و بیماریهای خاص آنها برگزار نمودیم و همه را در دفتر جداگانه ای نوشتیم تا برنامه ریزی لازم را به عمل بیاوریم. همه دانش آموزان سال قبل در همین مدرسه بودند و ظاهراً مشکلات خاصی نداشتند تا اینکه به نام یکی از دانش آموزان رسیدیم که گویا سال قبل در مدرسه هم شیفیت

خودمان بوده و معلم سال قبل از وی ناراضی بود وقتی از معلم سال قبل در مورد علی پرسیدم به من گفت: با او کاری نداشته باش؛ دانش آموز شلوغ، تنبل، بی انضباط، غیر قابل کنترل و... به او مارکهای متعددی زد وقتی برای اولین بار به کلاس رفتیم، از دانش آموزان خواستیم خودشان را معرفی نمایند وقتی نوبت به فرد مورد نظر رسید، دانش آموزی را مشاهده کردیم با ظاهری خواب آلود و بی تفاوت که گوشه کلاس نشسته بود. با صدای بلند اما غیر عادی خودش را معرفی کرد، وقتی نوبت به دیگری که کنار او بود رسید از ما خواست که به او بگوییم آرامتر خودش را معرفی کند او گفت: من حوصله سروصدای آنها را ندارم و اگر کسی حرف می زد او را مسخره می کرد و با او دعوا می کرد برای اینکه علت رفتارهایش را بیشتر درک کنیم رفتارهای او را زیر نظر گرفتیم وقتی از مدیر و معاون هم در باره رفتارهای او سوالاتی نمودیم آنان نیز به رفتارهای نابهنجار او از جمله شلوغی غیر نرمال، مسخره کردن دیگران، آزار رساندن به دیگر دانش آموزان، بی حوصلگی، فحش دادن به دیگران، لجبازی، تنبلی، عدم نظم و انضباط در مراسم آغازین مدرسه اشاره نمودند. در جلسه تعامل اولیا مادرش اشاره کرد که او قبلاً خیلی بهتر بود اما یکدفعه احساس حسادت به برادر کوچکترش که تازه متولد شده بود پیدا نمود. گفت فکر کنم بخاطر اینکه ما از شهر دیگری آمده ایم دل‌تنگ دوستانش است.

برای پی برن به واقعیت مسئله، مادر ایشان را به آموزشگاه دعوت کردیم وقتی برای دومین بار به مدرسه آمد با ناراحتی گفت: خانم من مشکلات فرزند دوم را دارم و نمی توانم مرتب به مدرسه بیایم هرکاری دارید با نامه اطلاع دهید، به او گفتیم: در مورد رفتارهای نابهنجار پسرش چه اطلاعاتی می توانید به ما بدهید؟ خیلی ناراحت شد و با بی تفاوتی گفت: شما فکر می کنید بچه ی من از لحاظ عقلی مشکلی دارد به من می گوئید باید او را با کمک هم درمان کنیم؟ فرزندم هیچ گونه بیماری ندارد شما فکر می کنید او دیوانه است؟ ابتدا سعی کردیم او را آرام کنیم وقتی کمی آرام شد به او گفتیم هرگز بلکه اون نیاز به کمک دارد. از او پرسیدیم اخلاق او در خانه چطور است؟ ایشان گفت او خیلی بد اخلاق است و همیشه برادر کوچکش را می زند به حرف من گوش نمی دهد خلاصه از دست او خسته شده ایم از او خواستیم که همکاری لازم را در مورد اصلاح رفتارهای پسرش را با ما بکند ولی ایشان گفت: مقصر من نیستم لطفاً من را دیگر برای این به مدرسه دعوت نکنید چون رفتارهای او اصلاح نمی شود. بنابراین متوجه شدیم که نمی توانیم به کمک ایشان امیدوار باشیم. وقتی تامل نمودیم اطلاعات زیر جهت حل مشکل در ذهنمان به صورت سوال تداعی شد:

2-1- آیا تربیت غلط او، موجب اختلال رفتاری ایشان شده است؟

2-2- آیا به خاطر روابط غلط با او، ایشان دچار خود پنداری منفی از خود شده است؟

2-3- آیا او دچار کمبود محبت شده است؟

2-4- آیا او با رفتارهای خویش می خواهد دیگران را به خود متوجه سازد؟

2-5- چه راه حل هایی برای مشکل وجود دارد؟

2-6- چه نیروها یا چه کسانی می توانند در حل مشکل کمک کنند؟

2-7- من چگونه خود را تغییر دهم که مورد قبول او باشم؟

گرد آوری اطلاعات (شواهد- ۱)

برای گرد آوری اطلاعات روشهای متعددی وجود داشت پژوهش ، از چند روش به صورت ترکیبی برای جمع آوری اطلاعات استفا ده نمودیم . در این پژوهش روشهای مشاهده ، مشاهده مشارکتی و مصاحبه را انتخاب شده است. از طریق مشاهده رفتارهای او را در زنگ ورزش زیر نظر گرفته و اطلاعات لازم را جمع آوری نمودیم و از طریق مشاهده مشارکتی تغییراتی که در نتیجه ارتباط با من ایجاد می گردید و تاثیراتی که متغیرها، بر ایشان می گذاشت مورد مشاهده قرار گرفت ؛ و با مصاحبه با معلم سابق و مدیر و معاون و مادر در مورد سابقه رفتاری او اطلاعات لازم بدست آمد . او نظم کلاس را بر هم می زد و در چنین محیطی آموزش امکان پذیر نبود. ابتدا احساس کردم شاید ضعف از خودمان باشد که ایشان اینچنین می کند و سراغ معلم سال قبل او رفتم تا ما را دید خندید و گفت : میدانم چه می خواهید و ادامه داد که این دانش آموز بسیار تنبل ژولیده نامرتب و پرخاشگر بود به اصرار مدیر و مادرش برای اینکه از آموزش باز نماند ایشان را به کلاس بالا ارتقا دادیم و قرار بود که خانواده اش در طول تابستان با او کار کنند. سپس او اشاره ای به انواع برخوردها و تاکتیکهایی که برای مبارزه با رفتارهای غلط دانش آموزان بلد بود نمود و در آخر برایمان دعا کرد و گفت : امیدوارم امسال مثل سال قبل من دچار سردرگمی و ضعف اعصاب نشوید ، در کلاس درس وقتی به خاطر کار های نابهنجارش به او تذکر می دادیم ایشان با لحن بدی به ما جواب می داد یک روز از او خواستم که به خاطر بی ادبی اش نسبت به من ، معذرت بخواهد این کار را نکرد ، بچه بسیار لجباز و کج خلقی بود مجبور می شدیم نصف زنگ ورزش را برای آرام کردن او و میانجیگری دعوای او با بچه ها در محوطه ورزش بگذاریم. مرتبا با خود می اندیشیدیم چرا؟ چگونه می توانیم؟ تا اینکه به خودمان گفتیم ؛ این بچه که تقصیری ندارد بلکه روابط غلط خانوادگی او را بدین شکل بار آورده است در واقع او دچار مشکلات رفتاری و روانی است که باید حل شوند . لذا مسئله را با یکی از مشاوران ارشد منطقه در میان گذاشتیم

ایشان راهنماییهای لازم را جهت حل مشکل ارائه نمود . سپس با دو تن از مشاورین همکار در سالهای قبل در این زمینه مشورت کردم آن ها نیز راهنماییهای لازم را عرضه داشتند . بعد به دنبال کتابهای روانشناسی اختلالهای رفتاری، روانشناسی رشد ، روابط انسانی در آموزشگاه و تحقیقاتی که در این زمینه انجام گرفته بود رفته و مورد مطالعه قرار دادم تا ببینم مشکل را چگونه می توانیم حل نمایم . در واقع ما خودمرا چگونه تغییر دهیم تا رفتارهای او تغییر کند. او دانش آموزی است که رفتارهای ایشان مغایر با مقررات کلاس می باشد . وقتی مشاهدات من کامل می شد نتایج زیر خود را نشان میداد:

- ✓ همیشه دانش آموزان را مسخره می کند.
- ✓ او هر روز با دانش آموزان دعوا می کند.
- ✓ او معمولاً در محوطه بازی صدای حیوانات را در می آورد.
- ✓ او در خانه و مدرسه بد اخلاق است.
- ✓ او از نظر ورزشی اصلاً حوصله انجام حرکات نرمشی را نداشت.
- ✓ او بی حوصله است.
- ✓ روابط والدین با او غلط بوده است.
- ✓ معلمین به او توجه لازم را نکرده اند.
- ✓ معلمین به تفاوتهای فردی ایشان توجه نکرده اند.
- ✓ بهداشت فردی را رعایت نمی کند.
- ✓ او دانش آموزی پررو و مغروری است.

تجزیه و تحلیل و تفسیرها:

یکی از مشکلات عمده مدارس ما، کمک نکردن به دانش آموزان مشکل دار است. متأسفانه ، مدارس به جای آنکه آماده کمک به کسانی که عقب افتادگی یا مشکلاتی دارند باشند، بیشتر آنها را از خود می راندند . و حالت دفاعی از خود نشان می دهند. اغلب مدارس به دنبال دانش آموزان قوی ، با نمرات بالا هستند و بیشتر مواقع به تشویق و تکریم آنها می پردازند. در مقابل ، دانش آموزان به ظاهر ضعیف مورد بی مهری قرار می گیرند و بطور ناخواسته آنها را رها و بعضاً سرکوب می کنند. او کودکی است که در گوشه کلاس می نشیند با صدای بلند خود را معرفی می کند. دیگران را مسخره می کند، بیشتر مواقع بی تفاوت است همیشه برای سرگرم شدن راهی داشت . حتی با معلم خود لج باز است و مزاحمت ایجاد می کند، بد اخلاق است از نظر درسی ضعیف است . بی حوصله است . بهداشت فردی را رعایت نمی کند. پررو است . به دیگران حسودی می کند. با بررسی رفتار های او این سوال ایجاد

گردید که چرا این چنین می کند؟ هدف او از این کارها چیست؟ او با این کارها می خواهد چه بگوید؟ چه عللی باعث شده که خود را به این صورت مطرح کند. به نظر می رسد زمان خاصی برای بروز نا بهنجاری های او وجود ندارد و او در موقعیت های مختلف از خود رفتارهای نا بهنجار را نشان می دهد. اینکه نظم کلاس به هم می خورد واقعاً ناراحت کننده است. ولی تحقیقات متعدد نیز نشان می دهند که با کودک باید با ملایمت و محبت رفتار نمود. و نباید دانش آموزان تنبیه یا تحقیر شوند.

واقعیت این است که ما تا اندازه ای درمانده شده بودیم. چند بار پیش مدیر مدرسه فرستادیم. مادرش را به مدرسه دعوت کردیم، چندین بار تذکر دادیم. ولی هیچ کدام مشکل را حل نکرد. تمامی معلمین سابق و مادر او عقیده داشتند که او را به حال خود رها کنیم. چون استدلال می کردند که اصلاح شدنی نیست. اما ما به سراغ یکی از محققین شهرستان رفته و مسئله را با ایشان در میان گذاشتیم. سپس مسئله را با دو تن از مشاوران در میان گذاشتیم. آنها را هنماییهای لازم جهت تغییر رفتار ارائه نمودند. سپس به دنبال کتابهای روانشناسی رفتیم تا ببینیم مشکل چیست؟ و چگونه می توانیم مشکل را حل نماییم؟ با صحبتیهای که با مادرش انجام دادیم. فهمیدم که والدین، با ایشان بد رفتاری می کنند. و به خواسته های او چندان توجهی نمی کنند و بعد از اینکه برادرش متولد شده بود والدینش بیشتر به برادرش سرگرم شده بودند و او را فراموش کرده اند. بنابراین مورد بی مهری والدین قرار گرفته بود. در نتیجه به خاطر ناکامی در جلب محبت، مجبور شده است به پرخاشگری و لج بازی دست بزند. این عمل خود، دوباره روابط والدین را با ایشان تیره تر کرده است. و در نتیجه به برچسب های منفی متعددی توسط والدین زده شده است. به این ترتیب یک کودک معصوم، به یک فرد نا بهنجار تبدیل شد. وقتی چنین کودکانی به مدرسه می روند. در مدرسه نیز مورد بی مهری اولیاء مدرسه قرار می گیرند و بیشتر سعی می کنند از دست چنین دانش آموزی خلاص شوند و در مدرسه نیز برچسبهای منفی به کودک زده می شود و به این ترتیب سر نوشت کودک تغییر می کند و به احتمال زیاد به بچه های خیابانی می پیوندد چون چنین کودکانی فقط در میان کودکان خیابانی جایگاهی دارند. و در نهایت علاوه بر مشکلات فردی، مشکلات اجتماعی نیز افزایش می یابد. به این ترتیب برای حل مشکل باید از یک جایی آغاز می کردیم. تا با ایشان بتوانیم رابطه دوستی برقرار نماییم و به او بفهمانیم که ایشان نزد ما طرد شده نیست. ولی من نمی توانستیم بطور مستقیم به او بگویم که می خواهیم با تو دوست شویم. اولین قدم پیدا کردن ویژگی های مثبت در او بود، ما با مطالعه کتابهای روانشناسی و راهنمایی همکاران و مشاوران، فهمیدیم که ابتدا باید نگرش او را نسبت به خود، معلم و والدین تغییر دهیم. برای اینکار باید نکات مثبت او را پیدا می کردیم و تغییر نگرش را از نقاط قوت او شروع می کردیم. به خاطر اینکه بعد از او برادرش به دنیا آمده بود و والدینش از روی نا آگاهی به وی توجه شده بودند

و برای جلب توجه والدین رفتارهای نابهنجار را پیشه خود ساخته است. به همین خاطر بنده اولین کاری که انجام دادیم ایشان را به عنوان سرگروه یکی از گروه‌های ورزشی انتخاب نمودیم. اما اعضای گروه از این کار من ناراحت شدند و می‌گفتند که او آنها را اذیت خواهد کرد. اعضای گروه را قانع کردیم که ما از قبل نمی‌توانیم در مورد کسی داوری کنیم. و به آنها گفتیم اتفاقاً به نظر ما با توجه به شناختی که از او داریم فکر می‌کنیم شایستگی سرگروهی را دارد و به شکل بهتری گروه را رهبری خواهد کرد. ما با این حرفها می‌خواستیم احساس مسئولیت و همکاری را در ایشان شکوفا نماییم. ولی با اینحال با اعضای گروه درگیر بود. ما به مرتب آنها را به آرامش دعوت می‌کردیم، سپس مادرش را به مدرسه دعوت کردیم و از ایشان خواستیم که بین فرزندان فرق نگذارند و به او بیشتر توجه و محبت تمایز و با ایشان بد رفتاری نکنند. در گام بعدی چون در درس ریاضی نسبت به دیگران راحت تر مسائل را حل می‌نمود از او می‌خواستیم نرمش‌ها را به درستی انجام دهد و در محوطه ورزش با دانش آموزان درگیر نشود. اگر رفتار خوبی از ایشان دیده می‌شد مورد تشویق قرار می‌گرفت

رفته رفته رفتارهای منفی او کاهش می‌یافت و اخلاقش نیز نسبت به گذشته بهتر می‌شد. به همین علت او را نماینده کلاس نمودیم و مسئولیت او را بیشتر کردیم. از این کار ما خیلی خوشحال شدیم. به روی خود نیاوردیم. به این ترتیب با تشویق به موقع و مداوم توجه زیاد و رها نکردن دانش آموز به حال خود محبت کردن به دانش آموزان جهت ایجاد نگرش مثبت به دیگران، تقویت نکات مثبت جهت تغییر نگرش به خود، ایجاد انگیزه با دادن جایزه جهت تقویت ورزشی، استفاده از محبت والدین جهت تغییر نگرش او به آنان، مسئولیت دادن جهت تقویت نکات مثبت وی، صبر و حوصله و دلسوزی نسبت به دانش آموز باعث گردید که رفتارهایش تا حد زیادی بهبود یابد.

انتخاب راه جدید به صورت موقت

برای رفع اختلالات رفتاری، ابتدا بهتر است علل اختلالات مشخص شود تا راه‌های جهت بهبود اختلالات رفتاری تعیین گردد.

با توجه به سوابق خانوادگی دانش آموز، به خاطر تولد فرزند دوم، مورد بی‌مهری و کم‌توجهی والدین قرار گرفته است. و از این کار والدین دچار نارضایتی شده و نسبت به آنان احساس خصومت کرده است. و به همین علت دچار پرخاشگری شده و برای جلب توجه والدین، رفتارهای نابهنجاری را از خود نشان داده است. پرخاشگری و نابهنجاری او باعث شده، والدین علاوه بر بی‌مهری، وی را تنبیه و تحقیر کرده و برچسب‌های منفی بزنند؛ به این خاطر رفتارهای منفی در دانش آموز درونی شده است. بنابراین فشارهای روحی و روانی شدیدی بر او تحمیل شده. به نظر می‌رسد مشکل تا

حدی شناسایی شده است . بعد از شناسایی مشکل باید به دنبال راه حل رفت . برای این کار به سراغ محققان و مشاوران و کتابهای روانشناسی و تحقیقات و مقالات رفتیم .

آموزش درمانی

آموزش درمانی عبارت است از مجموعه ی اصول و روش های آموزشی و روانشناسی که می تواند افراد معلول جسمانی ، روانی ، ذهنی و عاطفی را تا حد امکان به عضو مفید و کارآمد جامعه تبدیل کند . . . . در آموزش درمانی تطابق با محیط خانه و مدرسه و تغییر نگرش کودک نسبت به یادگیری مسئله اساسی است . **روشهای درمان حسادت :**

آگاه کردن کودک از اینکه مورد توجه و محبت والدین قرار دارد، رعایت عدالت و انصاف در روابط ، محبت به کودک وقتی که تنهاست، ایجاد زمینه اعتماد و توجه ، سپردن کودک کوچکتر به کودک ، حسود برای مراقبت و نگهداری ، جرأت دادن ، جایگزین کردن احساسات خشم آلود کودک ، کمک به کودک برای برون ریزی احساسات حسادت ، مطلع ساختن کودک از مدتی قبل ، قصه گفتن مادر به کودک و تسلی دادن به او ، تبدیل حسادت به مساعدت و صمیمیت بحث درباره ضررها و خسارات حسد ، استفاده از نقاشی و بازی درمانی به آموزش دادن به کودکان مبنی بر اینکه اشیا و وسایل خود را به رخ دیگران نکشند، آموختن انجام اعمال نیک به کودک ، افزایش اعتماد به نفس ، عدم دخالت والدین در دعوای کودکان ، ایجاد روابط خانوادگی مطلوب و تقویت روح همکاری و مساعدت در کودکان در خانه و مدرسه .

تکنیک هایی لازم برای کنترل پرخاشگری در محیط خانواده

1- صمیمیت، صمیمیت در خانواده امری لازم و ضروری است زیرا هم مهمی در کاهش خشونت در خانواده دارد بسیاری از رفتارهای خشونت آمیز به این دلیل است که صمیمیت بین طرفین وجود ندارد. صمیمیت هنگامی افزایش می یابد که افراد خانواده در امور زندگی با یکدیگر مشارکت داشته باشند. همچنین اعتماد و اطمینان در مشارکت بین اعضای خانواده باعث صمیمیت می شود.

2- تامل و سکوت، یکی از بهترین راههای کنترل خشونت در خانواده کنترل رفتار خویشتن در مواقعی است که یکی از اعضای خانواده به تحریک دیگری بپردازد. بهترین شگرد در این هنگام آن است که دیگران سکوت اختیار کنند تا آن فرد هم آرامش پیدا کند سپس در یک فرصت مناسب با هم به بحث و بررسی بپردازند.

3- تخلیه یعنی اینکه به طور مستقیم جواب خشونت را ندهیم. تحقیقات جدید نشان میدهد که پرخاشگری هتاکی و حتی فیزیکی علاوه بر اینکه خشم را کاهش نمی دهد بلکه باعث افزایش آن نیز می شود.

4- مدل پرخاشگری غیر پرخاشگرانه (قدم زدن و...) تحقیقات نشان داده که افرادی عادی که پرخاشگری خود بدون رفتار پرخاشگرانه بروز دادند بعد از این کار سطح کمتری از پرخاشگری را داشته اند ولی به طور کل این روش هم زیاد موثر نیست.

5- تنبیه، در طول تاریخ یکی از وسایل اجتماعی برای کم کردن میزان خشونت در تنبیه بوده است که توسط آن جلوی تجاوز خشونت و دیگر رفتارهای پرخاشگرانه را می گرفتند ولی در حال حاضر علما معتقدند که تنبیه به طور موقت جلوی خشونت حاضر را می گیرد و برعکس در طولانی مدت به طور مستقیم باعث تقویت آن می شود در حال حاضر تنبیه بدنی از طرف سازمان بهداشت جهانی ممنوع شده است.

6- صحبت کردن در مورد مشکل، بهترین روش برای کاهش پرخاشگری صحبت کردن در مورد آن است این تکنیک به طور عملی به دو صورت عملی است ولی اینکه در لحظه ای که پرخاشگری به حد اعلا خود می رسد یکی از طرفین سکوت اختیار کند و سعی کند فائله را ختم کند ولی بعد از اینکه طرفین آرام شدند و مدتی نیز گذشت با خونسردی مطالب را با یکدیگر در میان می گذارند و آن را حل و فصل می کنند.

درمان پرخاشگری:

برای درمان پرخاشگری گام اول شناخت و ریشه یابی علت یا علل پرخاشگری است با شناخت این عوامل می توان همکاری های لازم را برای کا ستن از میزان و شدت پرخاشگری ارائه نمود مانند سرگرم نمودن فرد مهر و محبت و دلجویی آموزشی تنهایی فکرکردن صبر و متانت نشان دادن در مواقع پرخاشگری تشویق جهت استحمام و دوش گرفتن اجرای عدالت در منزل، برآورده کردن نیازهای دانش آموزان و نوجوانان مساعد ساختن جو آزادی های کنترل شده جلوگیری از توهین و ناسزا گفتن به آنها ویا مقابله به مثل نکردن با آنها جلوگیری از تهدید و ترساندن الگوهای خوب را به آنها نشان دادن رهنمودهایی در مورد سازش و جوشش با دیگران تشویق به بازیهای گروهی و رعایت و احترام به قوانین در زندگی با دیگران عادت دادن به آنان به گذشت، یاد دادن انتقاد صحیح به آنها جهت تخلیه و سبک شدن و آرامش یافتن و در پایان چنانچه رعایت عوامل فوق تاثیری نداشت می توان از عوامل دیگری مانند توبیخ اخطار تحکم علامت مقابله به مثل تنبیه و قهر و... استفاده نمود.

قوانین یادگیری:

قانون اثر و نتیجه:

وقتی يك پاسخ یا واکنش برای يك وضع (انگیزه یا محرك)، با احساس خوشی و رضایت خاطر همراه باشد باید دنبال آن خوشی حاصل شود شخص به تکرار آن رفتار مایل خواهد شد. ولی اگر با احساس رنج و ناخوشایندی همراه بوده یا به دنبالش ناراحتی پیدا شود آن رفتار دیگر تکرار نشده به تدریج فراموش خواهد شد.

تشویق و تنبیه: مشاهدات و آزمایش های زیاد ثورندایک و دیگران نشان دادند که پاداش، فرد را به تکرار پاسخی که موجب پاداش گرفتن او شده است تحریک می کند و همواره با عث تقویت ارتباط بین انگیزه و پاسخ می شود. در حالی که نتایج کیفر رانمی توان همیشه تضمین کرد و چه بسا از اشتباه و لغزش جلوگیری نمی کند.

برای کاهش حسادت، شرکت دادن فرد در گروه و احساس مسئولیت فرد نسبت به گروه ایجاد می گردد و از والدین فرد خواسته می شود که بین فرزندان تبعیض قائل نشوند و رفتارشان نسبت به فرد ملایم گردد.

برای کاهش پرخاشگری و لج بازی؛ از والدین خواسته شد که بین فرزندان تبعیض نشود و با فرزندان خود با ملایمت و مهربانی رفتار کنند و ویژگی های مثبت فرزند خود را با تشویق تقویت نمایند. تا فرزند دچار کمبود محبت نگردد. به نظر می رسد یکی از علتهای اساسی پرخاشگری و لج بازی تبعیض و کمبود محبت است. و به فرزند خود بر چسب های مثبت بزنند تا کودک باور کند که واقعاً دارای ویژگی های مثبت است.

برای کاهش ضعف تحصیلی، از بین بردن مشکلات عاطفی توسط والدین و معلم مربوطه، ایجاد انگیزه، تقویت ویژگی های مثبت، شکوفایی اعتمادبه نفس کودک، توجه لازم به کودک، تغییر نگرش کودک نسبت به خود از جمله عواملی هستند که می توانند ضعف تحصیلی دانش آموز را کاهش دهند.

به نظر می رسد مشکل عاطفی و بی تفاوتی دانش آموز حل شود.

اجرای طرح جدید و نظارت بر آن

با توجه به اختلالات رفتاری دانش آموز ، اختلالات رفتاری او را می توان در حسادت ، پرخاشگری ، لج بازی و بی تفاوتی خلاصه کرد. برای بهبود اختلالات رفتاری ابتدا بهتر است علل اختلالات رفتاری مشخص شود تا راه حل هایی جهت بهبود اختلالات رفتاری تعیین گردد.

با توجه به سوابق خانوادگی دانش آموز، به خاطر تولد فرزند دوم، مورد بی مهری ، کم توجهی قرار گرفته است. و برای جلب توجه والدین ، به رفتارهای نابهنجار روی می آورد و این عمل باعث می گردد که والدین علاوه از بی مهری ، وی را تنبیه بدنی ، تحقیر کرده و به ایشان بر چسب های منفی بزنند. به این ترتیب رفتارهای منفی در او درونی شده و به خاطر فشارهای عصبی دچار تناقض نیز می گردد. بعد از تعیین مشکل ، حال به دنبال راه حل می گردیم. برای اینکار به سراغ محققان ، مشاوران ، کتابهای روانشناسی و تحقیقات انجام شده در این زمینه می رویم تا راحل هایی را پیدا کنیم.

آموزش درمانی عبارتست از مجموعه اصول و روشهای آموزشی و روانشناسی که می تواند افراد معلول جسمانی ، روانی ، ذهنی و عاطفی را تا حد امکان به عضو مفید کار آمد جامعه تبدیل کند... در آموزش درمانی تطابق با محیط خانه ، مدرسه و تغییر نگرش کودک نسبت به یادگیری مسئله اساسی است.

برای کاهش حسادت ، شرکت دادن فرد در گروه و احساس مسئولیت فرد نسبت به گروه ایجاد می گردد و از والدین فرد خواسته می شود که بین فرزندان تبعیض قائل نشود و رفتارهایشان نسبت به فرد ملایم گردد.

برای کاهش پرخاشگری و لج بازی ، از والدین خواسته می شود که بین فرزندان تبعیض قائل نشوند و با فرزند خود با ملایمت و مهربانی رفتار کنند و ویژگی های مثبت فرزند خود را با تشویق تقویت نمایند . تا فرزند دچار کمبود محبت نگردد. به نظر می رسد یکی از علتهای پرخاشگری و لج بازی تبعیض و کمبود محبت است. پس به فرزند خود برچسب های مثبت بزنند تا کودک باور کند که واقعاً دارای ویژگی های مثبت است.

گرد آوری اطلاعات (شواهد 2)

برای اینکه رفتارهای دانش آموز را تغییر دهیم ، ابتدا تصمیم گرفتیم خود والدین او را تغییر دهیم چون به نظر می رسد علت نا بهنجاری او در وهله اول والدین ایشان بودند. آنان با تولد فرزند دوم ، نسبت به علی بی توجه شده بودند و خود را با فرزند دوم یعنی برادر او سرگرم کرده بودند. به همین علت دچار

کم توجهی و کمبود محبت شده بود و برای جبران کم توجهی و کمبود محبت دست به رفتارهای ناهنجاری زده بود. و ناهنجاری نگرش والدین رانسبت به او تغییر داده و به او بر چسبهای همچون بداخلاقی، پررویی، لج بازی... زده بودند و به این ترتیب فشارهای روانی منجر به بی تفاوتی ایشان گردیده است.

برای کاهش ناهنجاری، مادر ایشان به مدرسه دعوت گردید. و مشکلات او با مادر ایشان در میان گذاشته شده و از مادر ایشان خواسته شد تا با همسرش نیز در این مورد صحبت کند و سعی کنند با دانش آموز رفتاری توأم با مهر و محبت داشته باشند و به او توجه بیشتری نمایند. در صورت امکان در هنگام خوابیدن برای او داستانهایی بلند تعریف نمایند. بین او و برادرش تبعیض قائل نشوند. و بعضی مواقع مراقبت از برادرش را به او بسپارند. او را تنبیه یا تحقیر نکنند و هنگام بروز رفتارهای خوب، ایشان را تشویق کنند.

خودمان نیز تصمیم گرفتیم او را در بازیهای دسته جمعی شرکت دهیم. او را سرگروه نماییم. در مسابقات ورزشی بیشتر از او استفاده کنیم. و برای ابراز محبت ایشان را با نام کوچکش صدا بزنیم. و از مدیر مدرسه خواستیم تا اجازه دهد در مراسم صبحگاهی برای بچه ها نرمش صبحگاهی انجام دهد. و از معاون مدرسه خواستیم با ایشان به ملایمت رفتار نماید و هنگام درگیری ایشان با دیگر دانش آموزان، شکل صحیح برخورد را به ایشان گوشزد نماید. رفتارهای مثبت ایشان تشویق شده و با رفتارهای منفی ایشان با ملایمت تذکر داده می شد.

تقریباً سه ماه طول کشید تا ایشان آرام آرام باور کند که والدینش، تغییر یافته اند و به او توجه و محبت می کنند و او نیز مانند برادرش برای والدین مهم است. و به مهم بودن خود نزد اولیاء مدرسه نیز پی ببرد.

و به خاطر پاداش، رفتارهای مناسب او تقویت می گردید. رفتارهای ناهنجار ایشان آرام آرام کاهش می یافت. خودش هم به ویژگی های مثبت خویش پی برده بود و احساس می کرد که او هم می تواند از راه های مثبت خودی نشان بدهد.

بعد از چهار ماه دوباره مادرش به مدرسه دعوت گردید، ایشان گفت که رفتارهای او نسبت به گذشته قابل مقایسه نیست و خیلی زیاد تغییر یافته است. از ایشان خواسته شد که مانند گذشته با او رفتار شود و صبر و تحمل را از یاد نبرند. يك روز متوجه شدیم که او بین بچه ها ایستاده و با آنها مشغول صحبت کردن است. بعد از مدتی یک روز اتفاقی از او پرسیدیم بچه ها تو را اذیت نمی کنند گفت:

نه من با چند نفر دوست شده ام .... در اینجا بود که فهمیدم روشهای ما درست بوده است و مشکلات روانی دانش آموز تقریباً از بین رفته است. در کنار بهبود اختلالات رفتاری، با تقویت نکات مثبت، اعتماد به نفس وی نیز پرورش یافته بود و با اطمینان بیشتری سر کلاس می آمد بطوریکه مدیر و معاون مدرسه نیز از من تشکر کردند که توانسته بودم اختلالات رفتاری او را بهبود بخشیم چون ایشان در زنگ ورزش نظم و آرامش مدرسه را به هم نمی زد.

به این ترتیب به لطف خداوند متعال و با راهنمایی دوستان، و تجربیات چندساله که در امر مشاوره و قوت قلبهایی که مدیر و معاون گرامی مدرسه می دادند، اختلالات رفتاری دانش آموزی بر طرف شد و نظم کلاس و مدرسه تامین گردید و آرامش به خانواده بازگشت. و وجدان ما آرام گرفت.

ارزشیابی تاثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار

به نظر می رسد وقتی مسئله ای پیش می آید. اولین قدم این سوال پیش می آید که این مسئله چرا بوجود آمده است؟ مشکل چیست و از کجاست؟ قدم بعدی، پیدا کردن علل مشکل است؟ البته ممکن است يك مسئله خاص، از علل متفاوتی ناشی شود. اما با مطالعه دقیق مسئله، علل اصلی مسئله به احتمال زیاد مشخص می گردد. تشخیص زمان پیدایش مسئله خود خیلی مهم است. چون علت را تا حد زیادی مشخص می نماید.

اختلالات رفتاری دانش آموز، عبارت از حسادت، پررویی، لج بازی، پرخاشگری، بی حوصلگی، بی تفاوتی، ضعف تحصیلی بود که با استفاده از شیوه های صحیح اصلاح و حذف رفتارهای غلط، رفتارهای درست و بهنجار جایگزین و رفتارهای نابهنجار رو به خاموشی رفت با استناد به جدول آمده در قسمت منابع و ضمایم مشاهده می شود که در 2 ماه اول سال رفتارهای پرخاشگرانه دانش آموز بسیار زیاد بوده است. سپس با استفاده از تاکتیکهای عملی و اصرار بر شیوه های کاربردی در ماههای بعد رفتارهای نابهنجار بسیار کاهش یافت و حتی بسیاری از آنها از بین رفت. بعد از اجرای راه حلها، نا بهنجاریهای دانش آموز به طور چشمگیری کاهش یافت. دیگر در لیست دانش آموزان بد و بی نظم کلاس مشاهده نشد. با اغلب همکلاسی هایش بر خلاف گذشته رابطه دوستانه برقرار نموده بود. نسبت به همکلاسی هایش مهربانتر و با آنان در کارهای گروهی و بحثهای جمعی همکاری می کرد. او عزت نفس بالایی پیدا کرده بود و به طور مثبت و بدون پرخاشگری می توانست در محیط آموزشگاه با مسئولیتهایی که به او محول شده بودند، ابراز وجود نماید. اکنون انرژی مثبت او در کمک به مرتب نمودن کتابهای کتابخانه، هدایت ورزش صبحگاهی و... مصروف می شد. در کلاس به ویژه بسیار آرام، با محبت و مفید می باشد، به جای خطی خطی کردن میز، بیشتر نقاشی های زیبا می کشد. به نظر می

رسد که او به مدرسه و کلاس هم علاقمندتر شده. خوشبختانه نظر مدیر، معلمان و پدرو مادرش هم بر خلاف گذشته نسبت به او نظری مثبت و قابل ارزش می باشد. در روز معلم او برایم نامه ای نوشته بود زیرا من از بچه ها خواستم بجای گل و هدیه برایم نامه بنویسند عین جمله دانش آموز مورد نظر در مورد این بود "من خوشحالم که آقا معلم هایی مثل شما دارم،" ما با خواندن نوشته او خدا را بسیار شکر گذاری کردیم و اطمینان یافتیم که درخت تلاش هایمان، اکنون ثمر داده است.

ارائه راهکارها

- 1- محبت به موقع و متناسب به فرزندان و دانش آموزان ، موجب کاهش اختلالات رفتاری می شود.
- 2- توجه به موقع، محبت ، تقویت نکات مثبت ، پرورش اعتماد به نفس ، موجب نگرش مثبت فرد نسبت به خود و دیگران می شود.
- 3- ایجاد انگیزه و ایجاد نگرش مثبت فرد نسبت به خود و معلم و دیگران موجب بهبود وضعیت تحصیلی و رفتاری فرد می شود.
- 4- بین فرزندان نباید تبعیض قائل شد .
- 5- بهتر است برای شناسایی و رفع مشکل از راهنمایی های صاحب نظران استفاده گردد .
- 6- بهتر است برای رفع مشکل ، نظریه های علمی و تحقیقات گذشته مورد توجه قرارگیرد . تا دارای اعتبار می باشد.

زنگ ورزش انگیزه معلم ، علاقه دانش آموز

برای اعتلای ورزش و توسعه فراگیر آن در جامعه به نظر میرسد افزایش انگیزه مربیان و معلمان ورزش همچنین توسعه علاقه و تمایل شاگردان به ورزش عامل بسیار مهمی باشد و به جرات میتوان ادعا کرد تنها عامل نفس کشیدن؛ زنده ماندن و حیات ورزش در مدارس وجود معلمان با انگیزه و دانش آموزان علاقمند میباشد.

بحث و صحبت در خصوص مشکلات؛ مسائل و موضوع زنگ ورزش درآموزش و پرورش؛ شاید قدمتی به اندازه تاریخ تولد آن در نظام آموزش و پرورش (80) ساله دارد. از همان 15 شهریور سال 1306 که ساعت ورزش بصورت اجباری روزانه یک جلسه در برنامه های درسی دانش آموزان در

آموزش و پرورش قرار گرفت؛ در مقابل اهداف و آرمانهای بزرگ و در عین حال مهم آن (تندرستی؛ سلامتی؛ شادابی؛ پرورش جسم و روح و...)؛ مشکلات بدیهی؛ روشن و قابل حل اعم از (امکانات ورزشی؛ فضاهای ورزشی؛ مربیان متخصص و...) وجود داشته و با گذشت نزدیک به یک قرن؛ نه تنها از میان نرفته بلکه با کمال تاعسف پیچیده تر و بغرنج تر هم شده است. در این مقوله قرار نیست مسائل؛ معضلات و مشکلات کهنه دوباره بازگو و همچنین راهکارها و روشهای روشن رفع معضلات و مسائل مطرح شود چرا که همه و بیش از همه مسئولین مربوطه از این موضوعات آگاهی کاملی دارند. بلکه هدف این مطلب پرداختن از زاویه ائی تازه و شاید کم توجه شده به دو عنصر مستقیم و در عین حال تاءثیر گذار و تاءثیر پذیر ورزش یعنی معلم ورزش و شاگردان ساعت ورزش؛ میباشد که در همه این سالهای دور و دراز بیشترین صدمه و آسیب را از ابعاد مختلف متحمل شده اند در حالی که بایستی بیشترین ثمر و اثرات را لمس میکردند.

معلم ورزش:

شاید بتوان ادعا کرد اکثر قریب به اتفاق دبیران؛ معلمین و آموزگاران شاغل در حوزه ورزش از همان آغازین روزها تابحال؛ با وجود تمامی مشکلات مالی؛ کمبود امکانات؛ فشارها و استرسهای روانی وارده فقط و فقط بخاطر انگیزه های درونی؛ احساس مسئولیت حرفه ائی؛ تعهد قلبی برای اعتلای ورزش و پرورش نسل جوان کشور در دور افتاده ترین نقاط و مدارس کشور عاشقانه و دلسوزانه کار میکنند. شاید یکی از مهمترین دلایل این تلاش صادقانه این است که روزی شاگرد و دانش آموز در ساعت ورزش بوده اند.

همه آحاد تحصیل کرده اعم از ورزشی و غیره؛ طعم شیرین دانش آموزی و بویژه شاگردی در زنگ ورزش را چشیده و خیلیها هنوز هم با یاد آوری آن دوران لحظاتی از شادی و نشاط درونی را دوباره احساس میکنند. شاگردی در مدرسه بویژه در ساعت ورزش یعنی عشق و علاقه و عطش پایان ناپذیر برای جنب و جوش؛ تحرک و...؛ و همه ما این جمله زیبا را بارها شنیده ائم که آیندهء جامعه در دستان همین کودکان و دانش آموزان مدارس فعلی میباشد.

به نظر بنده که از شاگردی در کلاس ورزش دوران ابتدائی و دانش آموزی در مدرسه با همان علاقه؛ عشق و دوست داشتن ورزش؛ مثل کودکان دیگر به جایگاه رفیع معلمی در ورزش رسیده ایم و به آن افتخار میکنیم. و نزدیک 2 سال است که سعی کرده ایم مثل هزاران هزار معلم عاشق دیگر در خدمت اهداف تعلیم و تربیت نسل آینده کشور از طریق ورزش و تربیت بدنی باشیم. احساس میکنیم بزرگترین خطر و تهدید حرفه و آینده تربیت بدنی در کشورمان بویژه در حوزه آموزش و پرورش عواملی هستند

که باعث از بین رفتن انگیزه؛ علی الخصوص انگیزه درونی مربیان؛ آموزگاران و معلمان ورزش؛ همچنین کاهش علاقه و تمایلات شاگردان به امر ورزش و تربیت بدنی میشوند. که اصلاح و بهبود آن از طرف مسئولین و دست اندارکاران ورزش؛ و هم از سوی والدین و اولیاء امکان پذیر میباشد. ضمناً این جمله مهم را یاد آوری کنم که برای توسعه و پیشرفت هر پدیده ائی در جامعه نیاز به ارتقای متعادل و مناسب فرهنگ آن موضوع بین آحاد جامعه (عوام و خواص) میباشد. به نظر شما فرهنگ ورزشی در بین آحاد جامعه ما (عوام و خواص) چه وضعیتی دارد؟

لذا پیشنهاد میکنیم برای دستیابی به راهکارهای اصولی و مطلوب جهت رفع مشکلات و معضلات ورزش علی الخصوص ورزش مدارس؛ دست اندارکاران و مسئولین مربوطه با یک تحقیق و بررسی علمی :

1- علل؛ عوامل و دلایل رشد ؛ بهبود و افزایش یا برعکس علل؛ عوامل و دلایل کاهش و از بین رفتن انگیزه معلمان ورزش ؛ علاقه و تمایل دانش آموزان به زنگ ورزش.

2- میزان فرهنگ ورزشی بین عموم افراد جامعه و مسئولان؛ بویژه سیاستگذاران و دست اندارکاران تعلیم و تربیت و ورزش جامعه را مورد بررسی قرار دهند.

منابع و ماخذ

1- محمدی، پارسا و دیگران ، اقدام پژوهی: راهبردی برای آموزش و تدریس

2- صلتح بیات، اقبال. راهنمای عملی پژوهش در عمل .

3- مک نیف و همکاران ، اقدام پژوهی (طراحی ، اجرا ، ارزشیابی) ترجمه محمدرضا آهنچیان

4- مهدی ولایت ، علی، پژوهش در کلاس درس و مدرسه

5- سیف الهی، حبیبی، راهنمایی اقدام پژوهی (طرح معلم پژوهنده) در آموزش و پرورش

6- طهماسبی، خسرو (1384) مهارت پژوهشگری در آموزش (اقدام پژوهی)

پیوست ها

آبان ماه				مهر ماه				مشاهده از رفتارهای حاکی از اختلالات رفتاری
هفته چهارم	هفته سوم	هفته دوم	هفته اول	هفته چهارم	هفته سوم	هفته دوم	هفته اول	
4	5	7	5	7	5	7	6	دعوای فیزیکی با دانش آموزان در کلاس و محوطه آموزشگاه
4	4	5	6	5	6	7	6	دعوای لفظی و فحاشی و توهین های رکیک با دانش آموزان در کلاس و محوطه آموزشگاه
2	-	4	1	3	2	2	3	اخراج از کلاس درس بی دلیلی بی نظمی در کلاس
1	3	2	1	3	4	-	2	غیبت های غیرموجه
3	3	3	4	5	4	3	2	تاخیر در رفتن به کلاسهای درس بعد از ورود معلم
4	3	4	5	8	7	6	3	ایجاد سروصدای ناهنجار در مراسم صبحگاه و در راهرو کلاس ها
2	2	3	4	3	3	4	3	برهم زدن نظم کلاس با تولید صداهای شدید
5	6	5	4	3	4	3	3	لگد زدن شدید به دانش آموزان در محیط آموزشگاه خصوصا در زنگ ورزش
موارد قابل مشاهده از رفتارهای حاکی از پرخاشگری توصیف وضع مطلوب در ماههای آذر، دی، بهمن اسفند								
آذر ماه		دی ماه		بهمن ماه		اسفند		
1		-		1		3		دعوای فیزیکی با دانش آموزان در کلاس و محوطه آموزشگاه

-	1	-	4	دعوای لفظی و فحاشی و توهین های رکیک با دانش آموزان در کلاس و محوطه آموزشگاه
-	1	-	-	اخراج از کلاس درس بی دلیلی بی نظمی در کلاس
-	1	-	2	غیبت های غیرموجه
-	-	-	1	تاخیر در رفتن به کلاس های درس بعد از ورود معلمان
-	-	-	2	ایجاد سروصدای ناهنجار در مراسم صبحگاه و در راهرو کلاس ها
-	-	-	1	برهم زدن نظم کلاس پرورشی با تولید صداهای شدید
-	-	-	-	لگد زدن به دانش آموزان در محیط آموزشگاه